

Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szak – komplex záróvizsga tételek

2020

1. Érés és fejlődés a csecsemő- és korai gyermekkorban, a bölcsődéskorú gyermek fejlődése

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- mozgásfejlődés,
- érzelmi fejlődés,
- énefejlődés,
- kognitív fejlődés,
- nyelvi fejlődés.

Fogalmak, kulcsszavak:

Lokomóció és manipuláció, az érzelmek differenciálódása, az én-tudat kialakulása, önszabályozás, preverbális és verbális fejlődés.

Szakirodalom:

1. Michael Cole, Sheila Cole (2006): Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest.
2. Jávorszky Edit (2002): Fejlődéslélektan. Benedek Könyvek, Sopron.
3. Vajda Zsuzsanna (2014): A gyermek pszichológiai fejlődése. Saxum Kiadó, Debrecen.
4. Mérei Ferenc, V. Binet Ágnes (2001): Gyermeklélektan. Medicina Kiadó, Budapest.
5. Zsubrits Attila (2018): Neveléslélektan Óvodapedagógia szakos hallgatóknak. SOE BPK.
6. Stöckert Károlyné (2011): Kis játépszichológia. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest.
7. Galambos Katalin (2012): A fejlődéslélektan és a szocializáció alapjai. Műszaki Kiadó, Budapest.

2. Kötődési viselkedés és társkapcsolatok kisgyermekkorban

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- érzelmi biztonság és kötődési viselkedés,
- anya-gyerek kapcsolat,
- családon belüli kapcsolatok,
- az átmeneti tárgy,
- kisgyermeknevelő-gyerek kapcsolat,
- kortárskapcsolatok a bölcsődében,
- a bölcsőde formális és informális csoportjai,

Fogalmak, kulcsszavak:

Kötődés, korai kötődési típusok, az elég jó anya fogalma, az átmeneti tárgy szerepe, a kisgyermeknevelőhöz fűződő kapcsolat sajátosságai, a kortárskapcsolatok kezdete, a formális és informális csoport, csoportosulási fázisok a játékban.

Szakirodalom:

1. Kósáné Ormai Vera (2001): A mi óvodánk. 6. fejezet: Az óvónő és a gyerek. 9. fejezet: Társkapcsolatok. Okker Kiadó, Budapest. 83-108, 148-172.
2. Zsubrits Attila (2011): A gyermekkor kötődései. NyME Kiadó, Sopron.
3. Zsubrits Attila (2018): Neveléslélektan óvodapedagógia szakos hallgatóknak. 7.5. Az elég jó nevelő. 42-43. oldal. 9. fejezet: Az óvodáskorú gyerekek társas kapcsolatai 53-65. Digitális tankönyv. Moodle, uni-sopron.hu.
4. Pungorné Grebenár Katalin (2013): A bölcsődébe járó kisgyerekek átmeneti tárgyai. In: Új Pedagógiai Szemle 2013/11-12. 40-50.
5. Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva (2005): Neveléslélektan. A kortársak hatása. Osiris Kiadó, Bp. 265-270.

3. Az egészséges életmód kialakításának lehetőségei a bölcsődében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben).

- Az egészséges életmód összetevői (táplálkozás, fizikai aktivitás, káros szenvedélyek - kockázati tényezők, stb.),
- Az egészséges életmódot befolyásoló tényezők (objektív és szubjektív tényezők),
- Család és az intézményrendszer szerepe az egészséges életmód alakításában,
- Az egészségfejlesztés lehetőségei a bölcsődében, életmód programok tervezése, megvalósítása a bölcsődében,
- A nevelési tényezők (kisgyermeknevelők, szülők, stb.) szerepe az egészséges életmód kialakításában.

Fogalmak, kulcsszavak:

Egészség, életmód, család, egészségfejlesztés, egészségnevelés, egészségmagatartás, prevenció fogalma.

Szakirodalom:

1. Barabás Katalin (2006): Egészségfejlesztés – alapismeretek pedagógusok számára, Medicina, Budapest
2. Rókusfalvy Pál – Kovács Zoltán (1992): Egészségre nevelés. EKTF. Eger.
3. Linda Ewle, - Ina Simnett (1999): Egészségfejlesztés. Medicina. Budapest.
4. Glatz Ferenc (szerk.) (2001): Egészségügy Magyarországon. Magyarország az ezredfordulón. Életminőség. MTA. Budapest.
5. Ihász Ferenc (2013): Egészségmegőrzés, Prevenció, Terhelésélettani alapismeretek MSTT, Budapest.,

4. Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés a bölcsődében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben).

- a bölcsődéskorú gyermek érzelmi élete,
- erkölcsi nevelés koragyermekkorban,
- a példakép szerepe a bölcsődéskorú gyermekek életében,
- a bölcsődések kortárskapcsolatai,
- individualizáció és közösségi lét,
- a nevelés, mint értékinteriorizáció.

Fogalmak, kulcsszavak:

Érzelmi és társas intelligencia, érték, norma, erkölcs, közösség, csoport, csoportalakulás folyamata, szocializáció, szociális tanulás, utánzás, empátia, identifikáció, példakép, kongruencia.

Szakirodalom:

1. Vajda Zsuzsanna (2014). A gyermek pszichológiai fejlődése. Saxum Kiadó, Debrecen
2. Perlai Rezsőné (2014): Erkölcsi nevelés az óvodában: az óvodáskor viselkedéskultúrája. Flaccus Kiadó, Budapest
3. Daniel Goleman (2007): Társas intelligencia: Az emberi kapcsolatok új tudománya. Nyitott Könyvműhely, Budapest
4. Vekerdy Tamás (2001): Kicsikről nagyoknak 1. rész. A kisgyermekkor. Park Könyvkiadó, Budapest
5. Richard C. Atkinson & Ernest Hilgard (2005): Pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest
6. Jávorszky Edit (2009): Fejlődépszichológia. Benedek Könyvek, Sopron

5. Értelmi nevelés és gyermeki tanulás a különböző bölcsődei tevékenységekben

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben.)

- a gyermeki világkép,
- a valóság megismerése - érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet, figyelem és gondolkodás,
- a koragyermekkorai tanulás típusai, emlékezeti folyamatok,
- a tudás típusai (deklaratív és procedurális tudás; a tudás szintjei: ismeret, jártasság, készség, képesség),
- pragmatizmus, empirizmus, konstruktivizmus a pedagógiai gyakorlatban,
- a nevelés és tanulás neuropedagógiai alapjai.

Fogalmak, kulcsszavak:

Tanulási formák (spontán, szándékos), a tanulás típusai, konstruktivizmus, neuropedagógia, problémamegoldó gondolkodás, tudás, kooperativitás, kompetencia, spontán és játékos tapasztalatszerzés.

Szakirodalom:

1. Nahalka István (2002): Hogyan alakul ki a tudás a gyermekekben? Konstruktivizmus és pedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
2. Ranschburg Jenő (2014): A világ megismerése óvodáskorban. Saxum, Budapest
3. Stöckert Károlyné (2011): Kis játépszichológia. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest
4. Zsubrits Attila (2018): Neveléslélektan óvodapedagógia szakos hallgatóknak.
5. Körmöci Katalin (2019): A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában. Flaccus Kiadó, Budapest
6. Varga László (2015): Új tudomány születőben: kisgyermekkorai neuropedagógia. In: I. Nemzetközi Kisgyermeknevelési Konferencia. Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, pp. 151-161.

http://publicatio.nyme.hu/661/1/varga_laszlo_uj_tudomany_szuletoben_konf_tanulm_u.pdf

6. A játék jelentősége a bölcsődéskorú gyermek életében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- a játék szerepe a kisgyermek személyiségfejlődésben és a szociális kompetenciák fejlesztésében,
- a játék szerepe a bölcsődei nevelésben,
- a bölcsődei korosztályra jellemző játékfajták (pszichológiai és játékpedagógiai felosztás)
- játék a felnőttel,
- bölcsődei játékhelyzetek elemzése saját gyakorlati példákkal,
- a játék és a tanulás összefüggései,
- a kisgyermeknevelő kompetenciák a játékban.

Fogalmak, kulcsszavak:

Játékfajták, szabadjáték, élmény, fantázia, kettős tudat, asszimiláció, akkomodáció, játék és tanulás, játékeszközök, a játék feltételei, a kisgyermeknevelő kompetenciái.

Szakirodalom

1. Kovács György – Bakosi Éva (2005): Játékpedagógiai ismeretek. Center-Print Kft., Debrecen
2. Korintus Mihályné, Dr.- Dr. Nyitrai Ágnes- Rózsa Judit: Játék a bölcsődében
Módszertani levél, Budapest, 1997.
3. Lakauer Éva (1997): Mit, mivel és miért játsszon a gyermek? Alexandra K., Pécs
4. Maszler Irén (1998): Játékpedagógia. Comenius Bt., Pécs
5. Stöckert Károlyné (2011): Kis játékpszichológia. Eötvös József Könyviadó, Budapest

7. Anyanyelvi nevelés megvalósításának lehetőségei a bölcsődében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- az intézményes anyanyelvi nevelés összetevői, feladatai,
- beszédfejlődés, az anyanyelvi fejlesztés lehetőségei a bölcsődében,
- a mese-verstevékenység meghatározása, célja, feladatai,
- a mondóka, vers, mesemondás, -hallgatás bölcsődei kívánalmi, szokásai,
- a gyermekirodalom helye, szerepe, a műválasztás szempontjai,
- a modern és kortárs gyermekvers, mese jellemzői, képviselői, tematizációja,
- az olvasóvá nevelés fogalma, folyamata.

Fogalmak, kulcsszavak:

nyelvészajátítási elméletek, mentális lexikon, percepció és artikulációs bázis, metanyelvi tudatosság, nyelvi szocializáció, beszédprodukción zavarok, anyanyelvi fejlesztési módszerek, folklorisztika, folklorizmus, kalendáriumi szemlélet, a (nép)mese világgépe és nyelve, narratív kompetencia

Szakirodalom

1. Gósy Mária (2005): Pszicholingvisztika. Osiris, Budapest.
2. Molnár Csilla (2019): Az iskoláskor előtti anyanyelvi és kommunikációs nevelés lehetőségei. Digitális tankönyv, Moodle.uni-sopron.hu
3. Réger Zita (2002): Utak a nyelvhez. Soros Alapítvány és MTA Nyelvtudományi Intézet, Budapest letöltés: <http://mek.oszk.hu/04000/04046/> (2020.02.10.)
4. Zóka Katalin (2007): Varázseszközök az óvodában. Érzelmi, erkölcsi kompetenciák alakítása játékkal, verssel, mesével, a világ befogadásának elérhetősége, sulNova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Budapest. letöltés: <https://docplayer.hu/9066725-Varazseszkozok-az-ovodaban.html> (2020.02.10.)
5. Bujdosóné dr. Papp Andrea: Mese-vers tevékenység (2015), In: Óvodapedagógiai módszertani kézikönyv, Debreceni Egyetem. letöltés: http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/ovodapedagogiai_modszertani_kezikonyv.pdf (2020.02.10.)
6. Komáromi Gabriella (szerk.) (2001): Gyermekirodalom. Helikon, Budapest.
7. Lovász Andrea (szerk.) (2011): Navigátor 1. Kortárs gyermekirodalmi lexikon. böngésző és olvasókönyv. Cerkabella Könyvkiadó.

8. Külső világ tevékeny megismerése a bölcsődében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- a fenntartható életmód alapjai, célrendszere, beillesztése a bölcsődei mindennapokba – példákkal,
- a természettudományos érdeklődés megalapozása, nevelési szinterei bölcsődés korban,
- a gyermek és környezete ökológiai összefüggései, az ajánlott tevékenységek tervezése,
- az év ünnepei - hagyományok, szokások, zöld jeles napok - környezeti nevelési teendői, jeles napok a bölcsőde életében, környezeti nevelési teendők a mindennapi játéktevékenységek során

Fogalmak, kulcsszavak:

Fenntarthatósági célok, a fenntarthatóság pedagógiai feladatai, ökológiai gondolkodás, környezettudatosság, bioszféra védelme, lokális-globális-holisztikus gondolkodás, problémaérzékenység, magatartás és szemléletformálás, gondolkodásfejlődés, fogalomalkotás, logikai ítéletalkotás, mennyiségállandóság, halmazelmélet, összehasonlítások, a számfogalom alapozása, geometriai tapasztalatszerzés, tevékenység- és élményközpontúság, projektmódszer.

Szakirodalom:

1. Hartl Éva (2018): Emlékerdő a környezeti felelősségvállalásért = Memorial Forest for Environmental Responsibility. In: Tanulmánykötet Mészáros Károly tiszteletére 2018. Soproni Egyetem Kiadó, Sopron, pp. 59-66.
2. Jancsovszka Paulina (2016): Fenntartható fejlődési célok (Sustainable development goals) Tájökológiai Lapok 14 (2): 171-181. letöltés: http://real.mtak.hu/43652/1/07_Jancsovszka.pdf (2020.02.10.)
3. Lükő I. (2003): Környezetpedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
4. Molnár Katalin (2019): Kompetencia alapú természetbeni tanulás, változatos tanulás-szervezés pedagógusjelölteknek = Competence-Based Learning in Natural Environment, Diversified Organization of Learning for Teacher Trainees. In: Tanulmánykötet Mészáros Károly Tiszteletére 2019. University of Sopron, Sopron, pp. 93-102.
5. Molnár Katalin (2018): A néphagyományokban rejlő környezettudatosság = Environmental Awareness Hidden in Folklore. In: Tanulmánykötet Mészáros Károly tiszteletére 2018. Soproni Egyetem Kiadó, Sopron, pp. 67-72.

6. Molnár Katalin (2016): Élményalapú környezeti nevelés = Experience-based environmental education. In: Tanulmánykötet Mészáros Károly tiszteletére 2016. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron, pp. 69-73.
7. Molnár K. (2015): Környezeti nevelés – környezettudatos magatartásformálás. In: Lett B.–Schiberna E. – Jáger L. – Stark M. – Horváth S. (szerk.) Tanulmánykötet Mészáros Károly tiszteletére 2015, Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron p. 125–131.
8. Nahalka István (1995): A természettudományos nevelés és a tudományelméletek **MAGYAR PEDAGÓGIA** 95. évf. 3–4. szám 229–250.

9. Ének – zenei nevelés megvalósításának lehetőségei a bölcsődében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- A bölcsődei zenei nevelés célja,
- A zenei nevelés kapcsolata más művészeti területekkel,
- A bölcsőde zenei anyaga,
- A gyermek zenei fejlődése és fejlesztése életkoronként
- A kisgyermeknevelő kompetenciái a zenei nevelés terén.

Fogalmak, kulcsszavak: Optimális hangléggör, érdeklődés felkeltése, felnőtt és gyermek játéka, a foglalkozás tervezése, időkerete, mozgás és éneklés összekapcsolása, bölcsőde óvoda átmenet, így tedd rá program

Szakirodalom:

1. Kodály Zoltán (1957): Zene az óvodában, Bp. Zeneműkiadó
2. Forrai Katalin (1977): A zene hatása a hároméves gyermek fejlődésére, Magyar Pszichológiai Szemle, 5.sz
3. Székácsné Vida Mária (1980): A művészeti nevelés hatásrendszere. Akadémiai Kiadó. 1980
4. Gálné Gróh Ilona (2011) : Ringató, Bp. Ludovika Egyetemi Kiadó
5. Balatoni Katalin (2016) : “Így tedd rá”, Módszertani eszköztár, Bp. Örökös Stúdió BT
6. Árvayné Nezvald Anett (2015): Ének-zenei nevelés módszertana a bölcsődében in. Simon I., Á. (2015): A kisgyermekkorai nevelés módszertana. Szombathely NymE-PSZK 35-58.,

10. Vizuális nevelés sajátosságai a bölcsődében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- A rajzolás, festés, mintázás korai gyermekkorban,
- A vizuális képességek fejlődésének főbb állomásai,
- Vizuális pedagógia a kisgyermekkorban,
- Kisgyermekkel gyakorolható egyszerű művészi technikák,
- Rajzfejlődés, rajzelemzés,
- Műtermi környezet a bölcsődében,
- Vizuális alkotó tevékenységek tervezése a bölcsődében.

Fogalmak, kulcsszavak:

Vizuális megismerés, színelméleti alapfogalmak a vizuális pedagógiában, rajzfejlődési korszakok, képi kifejezőeszközök, a “kalendáriumi” szemlélet, mint a komplex vizuális alkotótevékenység forrása, a bölcsődei környezet esztétikája.

Szakirodalom

1. Gáspárdy Tibor – Ósz Róbert (2019): A vizuális nevelés lehetőségei. I. kötet, Gáspárdy Tibor: Festészet-Grafika (2019) - II. kötet, Ósz Róbert: Tárgyalkotás
2. Kovács-Gombos Gábor. (2015): Képzőművészet a kisgyermekkorban. In: Simon István Ágoston (2015): A kisgyermekkorai nevelés módszertana. Szombathely NYME –PSZK, 81-102,
3. Kovács-Gombos Gábor (2001): Egy lehetséges vizuális pedagógiai modell. In: A Tudomány Napja 2000, NYME-BEPFK, Sopron,
4. Zilahi Józsefné - Gergáczy Berta (1996): Óvodai nevelés játékkal, mesével - Tavasz, nyár, ősz, tél. Szorobán, Bp. 1996., Eötvös, Bp. Kárpáti Andrea szerk. (1995): A vizuális képességek fejlődése. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Bp.
5. David Piper (1988): A művészet élvezete. Helikon, Bp.

11. Mozgásfejlesztés alternatívái a bölcsődében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben.)

- A bölcsődéskorú gyermek mozgásfejlődési sajátosságai, a mozgásfejlődést befolyásoló tényezők,
- A bölcsődei testnevelés céljai, feladatai,
- A rendszeres testedzés személyiségfejlesztő hatásai,
- A bölcsődés korú gyermekek mozgásfejlesztésének területei, a motoros képességek fejlesztésének alapelvei,
- A bölcsődei mozgásos tevékenységek sajátos oktatási-nevelési módszerei, mozgásrendszere,
- A bölcsődei mozgásos tevékenységek mozgásrendszerének bemutatása,
- Preventív mozgásos tevékenységek a bölcsődében.

Fogalmak, kulcsszavak:

Bölcsődei testnevelés fogalma, célja, motoros képességek fogalma és fajtái, egészségkultúra fogalma, egészségkultúrális értékek, didaktikai alapelvek a mozgástanulás folyamatában, mozgásos tevékenységek oktatási módszerei, preventív testnevelés és a gyógytestnevelés meghatározása.

Szakirodalom:

1. Bucsy Gellértné (2008): Testnevelés és módszertana. E-learning tankönyv.
 2. Simon István Ágoston (2020): 1-7 éves gyermekek testnevelésének módszertana
 3. Bucsy Gellértné (2010): Testnevelés a bölcsődében. ISBN 978-963-9883-20-8. Palatia Nyomda és Kiadó Kft. Győr
 4. Kunos Andrásné (1998): Az óvodai testnevelés foglalkozások módszertana. TK. Bp.
 5. Farmosi István (1999): Mozgásfejlődés. Dialóg Campus. Pécs - Budapest.
 6. Bíróné Nagy Edit (2011): Sportpedagógia Dialóg Campus. Pécs – Budapest
- letöltés: http://sek.nyme.hu/_layouts/1038/Sport/Birone%20Nagy%20Edit%20-%20Sportpedagogia/sportpedagogia.html#bibl5 (2020.11.10.)

12. A kisgyermeknevelő személyisége, nevelői felfogások, szerepek és kompetenciák

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- A kisgyermeknevelő személyiségének főbb vonásai,
- A pedagógus alapvető tulajdonságai és speciális pedagógiai képességei,
- A pedagógushivatás sajátosságai,
- A pedagógusszerep tartalma, normái és változásai,
- A kisgyermeknevelő, mint modell,
- A pedagógusi kompetenciák értelmezése.

Fogalmak, kulcsszavak:

A pedagógiai tudás jellege, gyakorlati és elméleti tudás, nézetek, a pedagógussá válás folyamata, életpálya modell, pályakezdés, gyakornoki szakasz, mentor szerepe, minősítő vizsga, portfólió, a reflektív pedagógus, nevelőtestület, kisgyermeknevelő-gyerek, kisgyermeknevelő-szülők, pedagógiai kommunikáció, élethosszig tartó tanulás, a kisgyermeknevelő, mint értelmiségi.

Szakirodalom:

1. Hegyi Ildikó (1996): Siker és kudarc a pedagógus munkájában. A pedagógiai képességek és fejlesztésük módja. Okker Oktatási Iroda, Budapest
2. Jávorné Kolozsváry Judit (2004): Az óvodapedagógus személyisége. In: A pedagógusszerep kihívásai. Trezor Kiadó, Budapest. letöltés: <http://mek.oszk.hu/08900/08978/08978.pdf> (2020.11.10.)
3. Kotschy Beáta (2014): A pedagógiai munka értékelése. In: Könyv és Nevelés 2014/4 letöltés: <https://folyoiratok.oh.gov.hu/konyv-es-neveles/a-pedagogiai-munka-ertekelese> (2020.11.10.)
4. Kozma Tamás (1994): Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
5. Podráczky Judit (2004): Az óvodapedagógus mint értelmiségi. In: A pedagógusszerep kihívásai. Trezor Kiadó, Budapest. letöltés: <http://mek.oszk.hu/08900/08978/08978.pdf> (2020.11.10.)
6. Sallai Éva – Tóth András (2015): Pedagógus-előmeneteli rendszer. In: Új Köznevelés 2015/5-6 letöltés: <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-kozneveles/pedagogus-elomeneteli-rendszer> (2020.11.10.)
7. Szivák Judit (1999): A kezdő pedagógus. In: Iskolakultúra 1999/4 letöltés: http://www.epa.hu/00000/00011/00026/pdf/iskolakultura_EPA00011_1999_04_003-013.pdf (2020.11.10.)

13. A család és a bölcsőde, a napközbeni ellátás rendszere, a bölcsődei nevelés sajátos feltételei

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- A család fogalma és funkciói,
- A családi nevelés sajátosságai,
- A bölcsőde és a család együttműködési formái, családok támogatásának módszerei,
- A bölcsőde szerepe a családok szemléletformálásában,
- Saját kisgyermeknevelő rendszer,
- Napközbeni ellátás intézményrendszerei,
- Családi bölcsőde jellegzetességei,
- A bölcsőde funkciói,

Fogalmak, kulcsszavak:

Család, a család funkciói, szerkezete, családdal való kapcsolattartás, szülői értekezletek, fogadó órák, családlátogatás, családi napok, beszoktatás, bölcsődei napirend, bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, vállalati bölcsőde.

Szakirodalom:

1. Burow, Sharon (2010): Az elejétől kezdve: a családi partnerkapcsolatok ápolása. Kisgyermek, 2-3. sz.
2. Haász Sándor: A pedagógiai munka család- és gyermekvédelmi aspektusai (moodle e-tananyag)
3. Hegedűs Judit (szerk.): Család, gyermek, társadalom. letöltés:
<http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf> (2020.11.10.)
letöltés:
https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498_2/ch16.html
(2020.11.10.)
4. Podráczky Judit (2012, szerk.): Szövetségben. Tanulmányok a család és az intézményes nevelés kapcsolatáról. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.
letöltés: <http://old.tok.elte.hu/kutatokozpont/upload/publikacio/szovetsegben.pdf> (2020.11.10.)
5. 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról
6. 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet 4. számú melléklete a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja

14. Gondozás és nevelés egysége a bölcsődében

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- A bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei, feladatai,
- A Bölcsődei Nevelés Alapprogramjának bemutatása,
- Szobatisztaságra nevelés főbb módszerei,
- Az öltöztetés kivitelezése a különböző életkorokban,
- Az egészséges táplálkozás alapelvei a csecsemő- és kisgyermekkorban, megvalósításának lehetőségei a bölcsődében,
- Beszoktatás formái, a bölcsődei napirend sajátosságai,
- Konfliktushelyzetek megoldási módjai (beszoktatás, gyermek – gyermek, gyermek-kisgyermeknevelő),
- Saját kisgyermeknevelői rendszer,
- A bölcsődés gyermek fejlődésének intézményi dokumentációi.

Fogalmak, kulcsszavak:

Gondozás, szobatisztaság, egészséges táplálkozás, beszoktatás, folyamatos napirend, csecsemő- és kisdéd táplálás, konfliktuskezelés, bölcsődei dokumentáció.

Szakirodalom:

Balogh László (2009): Gyermekápolástan 2. Medicina Könyvkiadó Zrt. , Bp.,

Spock Benjamin (2007): Babagondozási alapismeretek. Medicina Könyvkiadó Zrt , Bp.,

Fehér Ferencné - Mák Erzsébet (2006): Táplálkozási alapismeretek a csecsemő- és gyermekgondozásban. Budapest, Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar.

Henter Izabella - Mramurácz Éva - Szabó Zsuzsanna (2013): Táplálkozási és élelmezési ismeretek Líceum kiadó Eger, letöltés: https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/taplalkozastani-es-elelmezestani-ismeretek_5695949068edc.pdf (2020.02.10.)

4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja letöltés:

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1600006.EMM×hift=ffffff4&txreferer=00000001.TXT> (2020.02.10.)

15. Adaptív nevelés formái a bölcsődében?

(elmélet, módszertan és gyakorlat tükrében, interdiszciplináris megközelítésben)

- Hátrányos helyzet, veszélyeztetettség, gyermekvédelem,
- Az eltérő fejlődésű, sajátos nevelési igényű gyermekek a bölcsődében (fogvatékossági típusok, sajátos nevelési igény definíció)
- Az együttnevelés kihívásai a bölcsődében
- Az adaptív nevelés megvalósításának feltételei/lehetőségei a bölcsődében, az eltérő fejlődésű gyermek integrálásának személyi és tárgyi feltételei
- A koragyermekkori intervenció meghatározása, célcsoportja, feladatköre, a fejlesztés területei, a kisgyermeknevelő kompetenciái a feladatkörben
- Az együttműködés formái a társszakmák szakembereivel,

Fogalmak, kulcsszavak:

Hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet, veszélyeztetettség; gyermekvédelmi jelzőrendszer, szegregáció, integráció, inkluzív nevelés, differenciálás, a gyógypedagógusok szerepe az együttnevelésben, eltérő fejlődés, sajátos nevelési igény, koragyermekkori intervenció, pedagógiai szakszolgálat, multikulturalitás, interkulturalitás.

Szakirodalom:

1. Csányi Yvonne (2000): A speciális nevelési szükségletű gyermekek és fiatalok integrált nevelése-oktatása. In. Gyógypedagógiai alapismeretek (szerk.) Illyés S. ELTE Bárczi G. Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest, 377-408. Old.
2. Kőpatakiné Mészáros Mária (2004): A befogadás megvalósulása felé. In: Táguló horizont.Pedagógusoknak az együttnevelésről. Országos Közoktatási Intézet. Budapest
3. Petryné Fejér Judit (é.n.): A különleges bánásmódot igénylő gyermek. In: Ballér Endre, Golnhofer Erzsébet, Falus Iván, Kotschy Beáta, M. Nádasi Mária, Nahalka István, Petriné Feyér Judit, Réthy Endréné, Szivák Judit, Vámos Ágnes: Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt.
letöltés:
https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_519_42498_2/ch16.html
(2020.11.10.)
4. Réthy Endréné (2002): A speciális szükségletű gyerekek nevelése, oktatása Európában. In: Magyar Pedagógia 102. 3. sz. 281-300. letöltés:
http://www.magyarpedagogia.hu/document/Rethyne_MP1023.pdf (2020.11.10.)
5. 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről/ 3. fejezet a Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás.A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai. Módszertani levél. Bp. 2012. 29-34. o.

6. Csanádi Gabriella (1998): Bevezetés a korai fejlesztés témaköreibe, Comenius Kiadó, Pécs
7. Rosta Katalin (Szerk.) (2006): Add a kezed Logopédiai Kiadó, Budapest
8. Czeizel Barbara, Gallai Mária (2000): A korai fejlesztés elméleti és gyakorlati tapasztalatai. Fejlesztő Pedagógia, 11, 6-10.
9. Radványi Katalin (2013): Legbelső kör: a család, Budapest : ELTE BGGYK : ELTE Eötvös Kiadó,